

ARCHIEF

Archief - Reglement voor de toelating om struikelstenen te plaatsen - goedkeuring

Datum vaststelling beslissing door gemeenteraad: 23 januari 2025

Datum bekendmaking beslissing op website: 28 januari 2025

Artikel 1 – Doel

Dit reglement omschrijft de procedure aan personen of organisaties voor de aanvraag van het plaatsen van struikelstenen op het openbaar domein van gemeente Zedelgem.

Artikel 2 – Definitie

Het reglement betreft het plaatsen van struikelstenen: een gedenksteen die wordt geplaatst in het voetpad voor de (laatste) woon-, verblijf-, werk- of studeerplaats van slachtoffers van het nazi-geweld (hierna eveneens 'de steen' genoemd). Het is een betonnen steen (10x10 cm) met bovenop een messing plaatje waarin de naam, geboortedatum, deportatiedatum, plaats en datum van overlijden of de vermelding 'bevrijd' is gestanst van de persoon die herdacht wordt.

Dit initiatief maakt deel uit van het internationale project 'Stolpersteine' van kunstenaar Gunter Demnig om mensen te herdenken die tussen 1933 en 1945 door de nationaalsocialisten vervolgd zijn. De steen wordt gemaakt en geleverd door (de stichting van) kunstenaar Gunter Demnig. Elke struikelsteen dient aan alle voorwaarden en modaliteiten zoals in dit internationale project aangegeven te voldoen, conform de auteursrechtelijke bescherming die het oorspronkelijk project geniet (zie ook <https://www.stiftung-spuren-gunterdemnig.eu>).

Artikel 3 – Doelgroep en toepassingsgebied

Binnen de voorwaarden die de Stichting Stolpersteine bepaalt, specificeert de gemeente Zedelgem volgende zaken:

§1 De aanvragers zijn natuurlijke personen (als particulier of namens een feitelijke vereniging) en organisaties met een rechtspersoonlijkheid die een struikelsteen willen plaatsen ter nagedachtenis van mensen die door de nazi's zijn verdreven, gedeporteerd, vermoord of tot zelfmoord gedreven zijn.

§2 De struikelstenen worden geplaatst:

- in de gemeente Zedelgem (of een deelgemeente ervan);
- in het voetpad van de laatst gekende en vrij gekozen woon- of verblijfplaats, of bij uitzondering werk- of studeerplaats van een slachtoffer van het nazi-geweld.

§3 Inhoudelijke beoordeling gebeurt door een adviesgroep bestaande uit medewerkers van de dienst erfgoed en archief, een vertegenwoordiger uit de Werkgroep Erfgoed en Archief van gemeente Zedelgem, aangevuld met eventuele tijdelijke experts in kader van de specifieke aanvraag.

Artikel 4 – Aanvraag en plaatsing

§1 Aanvraag

a. Informatie over de struikelstenen en de plaatsing ervan, is beschikbaar op de website van de gemeente Zedelgem.

b. De aanvraag wordt ingediend via een aanvraagformulier dat te vinden is op de website van de gemeente Zedelgem.

c. De aanvrager vermeldt bij de aanvraag:

- De naam, voornaam, geboortjaar, deportatie- of arrestatiedatum, reden van deportatie en (indien van toepassing) plaats en datum van overlijden van de te herdenken persoon;
- Het adres (straat, huisnummer, postcode en plaats) waar de struikelsteen geplaatst dient te worden. Dit is bij voorkeur de laatste woon- of verblijfplaats van de herdachte persoon en bij uitzondering de plaats waar de herdachte persoon werkte of studeerde, op het grondgebied van de gemeente Zedelgem;
- Het schriftelijk akkoord van de te herdenken persoon of van een nabestaande (indien de te herdenken persoon overleden is) i.v.m. het vermelden van de persoonsgegevens op de steen. Toestemming kan gegeven worden volgens onderstaande cascade volgens de graad van verwantschap. Indien aan 1) niet kan voldaan worden, moet men naar 2) enzoverder:

- Toestemming van de betrokkene zelf of diens langstlevende echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner
- Toestemming van een van diens kinderen
- Toestemming van een van diens kleinkinderen, broers of zussen
- Toestemming van een van diens achterkleinkinderen, neven of nichten

Bij afwezigheid van een nabestaande wordt geen schriftelijk akkoord geëist;

- Indien de aanvrager niet in staat is zelf het schriftelijk akkoord van een nabestaande te bekomen, kan uitzonderlijk worden gevraagd een nabestaande te laten opsporen door de diensten van gemeente Zedelgem;
- De aanvrager voegt aan de aanvraag een actuele foto toe van het gedeelte van het trottoir voor de woning met het huisnummer erop.

d. De aanvrager ontvangt een ontvangstbevestiging van de aanvraag.

e. Door het indienen van de aanvraag verklaart de aanvrager zich akkoord met het reglement.

§2 Toelatingsprocedure

a. De dienst erfgoed en archief controleert of de vormelijke aspecten van de aanvraag volledig zijn en stuurt de aanvraag door naar de adviesgroep.

b. De adviesgroep geeft inhoudelijk advies over het al dan niet conform zijn van de aanvraag volgens de visie en voorwaarden voor het plaatsen van struikelstenen zoals vastgelegd door het internationaal project Stolpersteine van de kunstenaar Gunter Demnig en volgens de voorwaarden voor aanvraag opgenomen in dit reglement.

c. Indien de aanvrager niet beschikt over het schriftelijk akkoord van een nabestaande i.v.m. het vermelden van persoonsgegevens op de steen, dan contacteert de dienst erfgoed en archief de aanvrager hieromtrent.

d. De dienst erfgoed en archief bezorgt het advies aan de dienst Openbare Werken die nakijkt of de locatie geschikt is om een struikelsteen te plaatsen. Indien de locatie niet geschikt blijkt, is het aan de aanvrager een nieuw locatievoorstel te doen.

e. Indien de gegevens niet correct blijken te zijn en/of de locatie niet geschikt en/of de te herdenken persoon of diens nabestaanden niet akkoord gaan, kan geen toelating worden gegeven voor het plaatsen van een struikelsteen.

§3 Toelating

a. Binnen de zes weken nadat de gemeente de aanvraag heeft ontvangen (richttermijn), neemt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Zedelgem een beslissing op basis van het advies van de adviesgroep en de bevoegde diensten van gemeente Zedelgem.

b. De aanvrager wordt schriftelijk op de hoogte gebracht van de toelating of weigering tot het plaatsen van de struikelsteen.

c. Indien toelating wordt verleend, brengt de gemeente Zedelgem de eigenaar van de woning waarvoor de struikelsteen geplaatst zal worden hiervan op de hoogte. Dit is louter informatief; de eigenaar/bewoner kan de beslissing om de struikelsteen te plaatsen, niet wijzigen.

d. De gemeente behoudt zich het recht voor om de toelating ten allen tijde te weigeren of in te trekken indien dit noodzakelijk is door overmacht of om redenen van algemeen belang.

§4 Bestelling

a. Na het verkrijgen van de toelating vermeld in §2, voorziet de gemeente een bundeling van de aanvragen en bestelling van de struikelstenen bij de stichting van de kunstenaar Gunter Demnig (Stiftung Spuren Gunter Demnig).

b. Van zodra de struikelsteen is ontvangen, wordt de aanvrager op de hoogte gebracht.

§5 Plaatsing van de struikelstenen

a. De gemeente zorgt voor de plaatsing van de struikelstenen binnen de twaalf weken nadat de struikelstenen geleverd zijn. Deze termijn is een richttermijn.

b. De gemeente behoudt zich het recht voor om de steen niet – of niet op de afgesproken plaats – te plaatsen, indien dit op het moment van de plaatsing alsnog onmogelijk blijkt.

c. De gemeente brengt de eigenaar en bewoner(s) van het pand waarvoor de struikelsteen komt één maand voor de plaatsing van de steen op de hoogte.

d. Na de plaatsing behoort de struikelsteen tot het openbaar domein. Het opnieuw aanbrengen van een verwijderde of beschadigde steen verloopt volgens dezelfde procedure als het aanbrengen van een nieuwe steen.

Artikel 5 – Kosten binnen voorziene krediet

Alle kosten verbonden aan het plaatsen van struikelstenen in gemeente Zedelgem, maken deel uit van het totaal daartoe voorziene krediet op het goedgekeurde meerjarenplan.

Artikel 6 – Aansprakelijkheid

§1 Wanneer de aanvraag wordt ingediend namens een feitelijke vereniging, dan is de natuurlijke persoon die de aanvraag indient verantwoordelijk voor de correctheid en juistheid van de aangeleverde informatie.

§2 Indien de aanvrager vaststelt dat de steen werd beschadigd of verdwenen is, meldt deze dit meteen aan de gemeente Zedelgem.

§3 De gemeente is niet aansprakelijk voor normale slijtage, beschadiging of verdwijning van de steen door toedoen van derden.

§4 Hoewel het steeds de intentie is de steen te behouden op de plaats waar deze wordt gelegd, kan de gemeente niet garanderen dat de steen, door eventuele herinrichting van de openbare weg en/of het openbaar domein, of bij uitvoering van wegen- en nutswerken, kan/zal worden teruggeplaatst. Indien blijkt dat de steen niet op dezelfde plaats kan worden behouden/teruggeplaatst, dan zoekt de adviesgroep samen met de aanvrager en het Gemeentebestuur naar mogelijkheden om de steen een andere gepaste locatie te geven.

Artikel 7 – Inwerkingtreding en duurtijd

Dit reglement werd goedgekeurd in de gemeenteraad van 23 januari en treedt in werking vanaf 1 februari 2025.